

committee: Gheorghe Duca [et al.]. Chişinău : Eco-TIRAS, 2022 (Arconteh). С. 144-147. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11850>

Poberezhets Hanna

candidate of historical sciences, associate professor, associate professor of the department of ukrainian studies Mykolayiv national agrarian university, Ukraine

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ DIGITALIZATION OF CULTURAL VALUES IN TERRITORIAL COMMUNITIES

У сучасному світі діджиталізація стала невід'ємною складовою розвитку суспільства. Технологічний прогрес відкриває нові можливості для збереження, популяризації та управління культурною спадщиною. Для територіальних громад України, які прагнуть зберегти свою унікальну ідентичність та розвивати культурний потенціал, діджиталізація культурних цінностей стає важливим інструментом, що сприяє інтеграції до сучасного інформаційного суспільства.

Діджиталізація культурних цінностей включає процес оцифрування матеріальних та нематеріальних об'єктів культурної спадщини, створення цифрових архівів, баз даних, а також забезпечення доступу до цих ресурсів через інтернет-платформи. Оцифрування рідкісних документів, фотографій, рукописів та інших артефактів дозволяє мінімізувати ризики їх втрати через фізичне пошкодження або знищення. Створення онлайн-музеїв, віртуальних турів та мобільних додатків відкриває доступ до культурної спадщини для широкої аудиторії, включаючи міжнародну спільноту. Цифрові ресурси сприяють поширенню знань про історію та культуру регіону серед молоді, а також науковців. Популяризація унікальних культурних об'єктів через цифрові канали може сприяти розвитку туризму, залученню інвестицій та підтримці місцевих креативних ініціатив [1].

Реалізація діджиталізації культурних цінностей у територіальних громадах вимагає системного підходу, що включає кілька ключових етапів. Перш за все, необхідно створити реєстри культурних цінностей, які потребують оцифрування. Використання сучасних інструментів, таких як 3D-сканери, дрони, хмарні сервіси для збереження даних, забезпечує якісне оцифрування. Організація тренінгів для місцевих жителів щодо використання цифрових технологій дозволяє залучати громадськість до процесу. Співпраця з міжнародними фондами, державними органами та бізнесом забезпечує фінансову підтримку для реалізації таких проектів.

Попри численні переваги, діджиталізація культурних цінностей супроводжується рядом викликів. Територіальні громади часто стикаються з нестачею коштів для придбання необхідного обладнання та програмного забезпечення. Недостатня кількість спеціалістів у сфері діджиталізації культурної спадщини ускладнює реалізацію проектів. Крім того, у багатьох громадах рівень розвитку цифрової інфраструктури залишається недостатнім. Юридичні аспекти, пов'язані з питаннями авторських прав та захисту конфіденційної інформації, також можуть стати перепоною для вільного доступу до оцифрованих матеріалів [2].

Діджиталізація культурних цінностей у територіальних громадах має значний потенціал для сталого розвитку. Зокрема, впровадження єдиних порталів для доступу до культурних ресурсів регіону може сприяти їх популяризації. Використання технологій штучного інтелекту для аналізу, каталогізації та відновлення оцифрованих матеріалів є перспективним напрямом. Залучення іноземних партнерів дозволить обмінюватися досвідом та технологіями. Заохочення креативних проектів, які сприяють популяризації регіональної культури через цифрові засоби, підтримуватиме розвиток місцевих ініціатив.

Отже, діджиталізація культурних цінностей у територіальних громадах є ключовим інструментом для збереження національної ідентичності та культурної спадщини. Вона дозволяє мінімізувати ризики втрати унікальних

артефактів завдяки оцифруванню та створенню цифрових архівів. Цей процес сприяє популяризації культурних об'єктів як на локальному, так і на міжнародному рівнях, що, у свою чергу, може стимулювати розвиток туризму та залучення інвестицій. Важливою перевагою діджиталізації є забезпечення доступності культурної спадщини для широкої аудиторії через інтернет-платформи, віртуальні тури та мобільні додатки. Однак, реалізація таких проектів вимагає системного підходу, що включає створення реєстрів, використання сучасного обладнання, а також організацію навчання місцевих жителів.

Поряд з цим, діджиталізація стикається з викликами, такими як обмеженість фінансування, нестача кваліфікованих спеціалістів та недостатньо розвинена цифрова інфраструктура. Рішенням цих проблем є співпраця з міжнародними організаціями, державними установами та бізнесом, а також впровадження єдиних порталів для зберігання та поширення цифрових ресурсів. Перспективним напрямом є використання технологій штучного інтелекту для аналізу та відновлення культурних матеріалів. Таким чином, діджиталізація культурних цінностей не лише зберігає спадщину, але й відкриває нові горизонти для розвитку громад та сприяє сталому розвитку країни в цілому.

Список використаних джерел:

1. Чорич О. О. Діджиталізація культурної спадщини: сучасний стан і перспективи. Організатори конференції: Міністерство освіти і науки України, Університет митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Університету митної справи та фінансів. 2024. С. 256.
2. Побережець Г., Левченко М., Форостян А. Сучасні соціокультурні процеси в Україні та їх роль у розвитку національної свідомості. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2023. № 47. С. 89–96.